

ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník X

číslo 8 – prosinec 2005

zdislava.signal.cz

Betlémářův rok

Betlém zaměstnával mysl svého tvůrce přes půl roku

Od svatoprokopské pouti (neděle po 4. červenci) chodil po okolních lesích vyhlížet mech. Podle počasí usuzoval, jaký toho roku bude. Sbíral se až okolo „císařského posvícení“, tedy v polovině října. Stávalo se, že si týž mech vyhlédl jiný betlémář a vysbíral jej. Přešlo se na další naleziště, málokdy se stalo, že se nic nedoneslo. Pro betlém se nehodí jakýkoliv mech, ten musí být hustý, přitom stejně vysoký. Optimální roste na kamenech v listnatém lese. Sbíráni mechu představovalo rodinný výlet, na zpáteční cestě si dělávali oheň a na něm připravovali svačinu po vzoru betlémských pastýřů. Doma se mech rozložil na půdě, aby proschl.

V době sbírání mechu betlémář poprvé vytáhl krabici s figurkami a zaklepal na ni se slovy: „Pastýři připravte se, vaše hodina se blíží.“ Počátkem adventu podruhé zaklepal na krabici a řekl: „Pastýři vstávejte, advent začíná.“ Po svátku Neposkvrněného Početí Panny Marie (8. prosince) se chodilo za jakéhokoli počasí na chvojky. Používaly se výhradně jedlové, byly ploché, neopadávaly a příjemně voněly. Na zpáteční cestě se zpívaly koledy.

Okolo poloviny prosince se začalo s přípravou kostry betlému. Nebyla-li stála, předem zhotovená, musela se

vytvořit. Na základ z prken a latěk se hřebíčky natloukaly papírové „skály“ a pokládal mech. Svěbytný problém představovalo rozmístění figurek. Sestavit je tak, aby byl celek lahodně uspořádan, nebylo tak jednoduché a nalezení

optima znamenalo figurky několikrát přestavět – to představovalo pro celou rodinu práci i na několik dní.

Těsně před večerí na Štědrý večer se do „jeskyně“ umístila Svátá Rodina. Co následovalo, líčí Karel Dvořák ve své knize vzpomínek (Ze staré Třebíče): „Betlém byl sice skoro v každém domě, ale nebylo dvou stejných v ce-

lém městě. Každý jeho stavitel a ideový tvůrce hleděl mu vtisknouti svou osobitou notu. I když někdy odkoukal figurku neb úpravu scény od souseda, nenapodoboval prostě, nýbrž hleděl uplatnit při tom vždy vlastní vkus a svůj osobitý umělecký názor, takže se každý betlém lišil ode všech sousedních a zasluhoval naší zvláštní pozornosti. Proto musely být všechny shlédnuty a kriticky srovnány. Jak bohatý to program... Na Boží hod vánoční počalo pak putování mládeže i dospělých z jedné domácnosti do druhé „dívat se na betlemy“. Co tu bylo hovorů, co obdivu a chvály! Každá figurka kriticky prohlížena, posuzována i celkově sestavení; staří betlémáři si vypravovali, co ten či onen má figurek, kolik ovcí, kolik krav, a přitom hledali, co je kde nového. Smlouvali, aby si tu či onu figurku mohli vypůjčit „k omalování“, a když některý „neužil“ odpíral půjčení, studovali fi-

Dokončení na straně 9

jsr

Za P. Antonínem Hladkým, SDB

Oznamujeme všem přátelům, že nebeský Otec 1. listopadu 2005 otevřel bránu nebeského domova svému věrnému služebníku P. Antonínu Maria Hladkému, SDB.

Poslední rok po opakované mozkové příhodě prožíval v Charitním domově pro duchovní ve Staré Boleslavi v laskavé péči sester, obklopen jejich modlitbami a modlitbami spolubratří. Den před smrtí zůstal v bdělé odevzdanosti svému Pánu a hodinu po poslední eucharistické hostině a svatém přijímání vydechl naposled – den před oslavou svých 79. narozenin.

S vděčností za všechno, čím nás obdaroval, a ve víře v Ježíše Krista, díky němuž pokračuje společenství svatých, jsme se s ním rozloučili v pátek 4. listopadu v kostele sv. Terezičky v Praze 8-Kobylisích, téhož dne v kostele Panny Marie Pomocnice v Brně-Žabovřeskách, a poté jsme jeho tělesné ostatky uložili mezi spolubratry na Ústředním pohřebišti v Brně.

Děkujeme za Vaše modlitby a za následování jeho odkazu.

*Salesiánská rodina
a za příbuzné rodiny Hladkých*

*Já jsem Vzkříšení a život.
Kdo ve mě věří, bude žít, i kdyby zemřel.*

V hlubokém zármutku oznamujeme všem našim přátelům a známým, že nás navždy opustil služebník Boží

jáhen Daniel Ederer

Zemřel při autonehodě dne 7. prosince 2005 ve věku 40 let.

S našim drahým zesnulým jsme se rozloučili v úterý dne 13. prosince 2005 v kostele Sv. Jakuba v České Kamenici. Po církevních obřadech bylo jeho tělo uloženo do kněžského hrobu na místním hřbitově.

Komunita sv. Petra a Pavla

Drazí spolubratři!

Začínáme nový liturgický rok

Bůh smlouvy se zjevil v dějinách a v dějinách slaví církev jeho tajemství spásy: vtělení, utrpení, smrt a vzkříšení Pána Ježíše Krista.

Bůh je budoucnost světa a člověka.

Jestliže ztratí Bůh pro nás smysl, lidstvo se uzavře budoucnosti a nenávratně ztratí perspektivu svého putování v čase.

Kristus je naděje lidstva. On je pravým smyslem naší přítomnosti, on je také naše jistá budoucnost.

Advent nám připomíná, že On přišel, ale také že přijde. Život věřících je stále a bdělé očekávání jeho příchodu. Advent nás vybízí, abychom celou svou existencí neustále hledali Krista,

Ze setkání s ním a z kontemplanace jeho tváře pramení nadšení a misijní horlivost, která nám pomáhá vyjít z každodenní všednosti a být jeho odvážnými svědky (srov. Jan Pavel II. 1. prosince 2002).

Přeji Vám všem do nového liturgického roku, počínajícího právě touto nádhernou, hlubokou adventní dobou, hodně darů Ducha svatého, oné „rosy, kterou vylévají nebesa“, o kterou chceme každodenně úpěnlivě prosit, a o blížících se Vánocích velikou sílu zvěstovat všem radostnou zprávu o narození Spasitele všech lidí a celého světa.

+ *Váš biskup Pavel*

Návštěva biskupů Ad limina

Celý týden od 14. do 19. listopadu byli sídelní biskupové českých a moravských diecézí na návštěvě „u prahů apoštolů“ v Římě. Se zástupci vatikánských kongregací (obdobu ministerstev v civilním státě) hodnotili život církve v naší vlasti. Postupně všichni navštívili na soukromé audienci Svatého otce Benedikta XVI. Byl mezi nimi také litoměřický biskup Pavel Posád.

Během návštěvy bylo pozitivně hodnoceno mnoho různých skutečností z života naší církve – rostoucí zájem o kontemplativní

řehole nebo fungující spolupráce řeholí s diecézemi. Svatý otec se svými spolupracovníky zdůrazňoval potřebu intenzivnější péče o seminarity i kněze v pastoraci a za největší problém označovali katechezi dětí a mládeže. Jen 7 procent jich totiž má soustavnou náboženskou výchovu.

Náš biskup komentoval celkově vřelý tón, ve kterém se setkání neslo (a nebývá to vždy zvykem) takto: Svatý otec si přeje je vědom toho, že kdo je slabší, potřebuje spíš povzbudit než pokárat.

Světlo nebo tma?

Adventní zamyšlení

Vzpomínám na fronty před obchody, které patřily ke koloritu pozdního socialismu v naší zemi. Lidé čekali celé hodiny na kilo pomerančů a obvykle v řadě stála celá rodina, aby koupila kil více, protože váha na hlavu byla omezená...

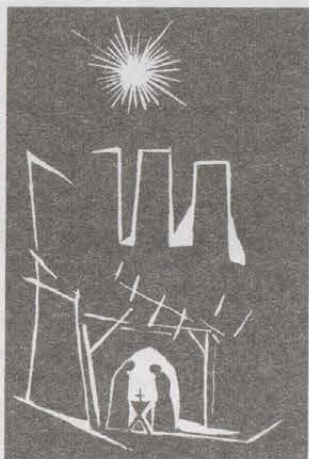
Dnes nemusíme na většinu věcí čekat, zboží je všude dost a rozvinuté

kapitalistické bankovníctví a tržní obchod umožňuje dokonce nakoupit na dlouhodobý dluh, takže můžeme mít doslova „co chceme“, jakmile jen to za výkladní skříní uvidíme. Člověk si plánovitě odvykl čekat a rozmazluje se vědomě a dobrovolně, protože má k tomu prostor a je k tomu vybízen. Přesto však jedno čekání zůstává a je bolestné, pro některé tak traumatizující, že ani sebelepší věci nemohou strach z tohoto čekání zastínit. Život je totiž nebezpečná věc, protože ve 100 % případech končí smrtí! A čekání na smrt je bolestné nejen pro odsouzence v celách smrti, ale pro každého, kdo si uvědomí svou konečnost a marnost svého zabydlování se ve věcech tohoto světa.

Advent byl od začátku dobou ztišení, osvobození se od shonu a zamyšlení se nad tím, jaké je pořadí mých hodnot v životě, co a kdo stojí na prvním a dalších místech. Proto také od nepaměti hrály důležitou roli adventní svátky dlouhých večerů, svátky sv. Ondřeje, Barbory, Lucie, Julie, Valeriána a Adély, později i Mikuláše... tedy lidí, pro které temnoty tohoto světa neznamenal více než světlo věčného života, a tak téměř beze zbytku prolili za víru v Krista svou krev, a strach ze smrti byl ten tam. Zajímavé je, že právě tito mučedníci byli vyzýváni jako ochránci před strachem ze smrti, a proto byla zdůrazňována jejich statečnost a

legenda (to, co má být čteno) dodnes chválí sílu Boží, která se projevila na těchto slabých, převážně ženách křesťanského starověku...

Symbol světla, kterého přibývá, v adventu podtrhuje myšlenku osvobozování se od zla a strachu z konce, a snad právě proto se ujal tak rychle i v katolickém prostředí onen

P. Reding

adventní věnec, jehož původ je v protestantské tradici. Prastarý středověký - původně klášterní - zvyk ranních vigilií neboli rorátů je čím dál tím častěji obnovován a oblíben právě pro svoji spirituální hloubku. Já, malý a slabý člověk hned ráno při rorátech prosím všemohoucího Boha, aby protřhl nebesa a sestoupil do mé hříšnosti, aby dal vodu mé strachem vy-

prahlé duši, aby mne nenechal jako ze stromu spadlé listí shnit v pomíjivosti tohoto světa...

Jak daleko je tento advent tomu, co se děje ve světě konzumu, hluku, reklam, apliónů plných „Ježíška, panáčka...“ už od poloviny října. Ano, ani zlo a temnota nespí a nabízí své zboží nervozity, shonu, předhánění se v drahotě dárků, v lichvářských půjčkách...

Kam se jako dnešní člověk zařadím? Na jakou stranu půjdu já?

Nedávno mne „poveselil“ příběh duchovního, jemuž bylo vyčteno, že chce zavést roráty ve svém kostele, protože se prý při nich prosíví mnoho elektrické energie - a kdo to má platit!? I to je realita litoměřické diecéze.

Ale nechť jsme se tím nechat zlomit. Každý svého dortu krúje... Bůh totiž slyší každé naše slovo... Na jakou stranu se postavíme záleží jen na nás, stejně jako si museli vybrat i námi v adventu opěvovaní mučedníci a mučednice.

P. Michal Podzimek, šéfredaktor

Vážení čtenáři,

je tomu již 10 let, co začal vycházet měsíčník litoměřické diecéze Zdislava. V závěru roku 1995 vyšla první dvě čísla, vydavatelem byla Římskokatolická farnost Janov nad Nisou. Již v následujícím roce Zdislava vycházela pravidelně měsíčně s tím, že o letních prázdninách čtenáři dostávají dvojčíslo.

V polovině desetiletého vydávání měsíčníku došlo ke změně, vydavatelem se stala farnost Smržovka a šéfredaktorem P. Michal Podzimek. Nyní je vydavatelem farnost Šumburk nad Desnou, což je místní část Tanvaldu. Stávající šéfredaktor vedle povinností duchovního správce farnosti absolvoval doktorandské studium církevního práva v Polsku, stal se soudcem církevního soudu a navíc vyučuje na liberecké univerzitě. Proto postupně delegoval část svých úkolů na své spolupracovníky.

Dne 3. listopadu se na litoměřickém biskupství sešla porada k dalšímu vydávání Zdislavy. Již účast našich dvou biskupů, ale i dalších duchovních i laiků ukazuje, jaká pozornost, ale i starostlivost je měsíčníku věnována. To podstatné, co z jednání vzešlo, je skutečnost, že od roku 2006 bude vydavatelem přímo litoměřické biskupství. Posílí to postavení Zdislavy jako měsíčníku litoměřické diecéze. S touto zásadní změnou souvisí i změna ve vybírání předplatného. Peníze na následující rok budete zasílat na zvláštní konto Zdislavy, zřízené přímo biskupstvím, které také povede příslušné účetnictví.

V letošním roce jsme vydali méně čísel, než bylo obvyklé v letech předchozích. Zaměřili jsme pozornost na letošní výročí, některé čísla byla rozšířená v počtu stránek a dvě vyšla s barevnou obálkou. Na tyto barevné obálky přispělo biskupství, a to nám umožní vydat ještě příští Zdislavu z letošních peněz. Složenku na předplatné na rok 2006 naleznete až v lednové Zdislavě. A jak je napsáno výše, bude to již na nové konto.

Zatím jsme se v předchozích odstavcích zabývali otázkami organizačními a finančními, ale naším prvořadým úkolem je kvalita a obsah Zdislavy. Zde se bez vaší pomoci neobejdeme. Nepreferujeme články a pozvánky z míst, o kterých se píše v měsíčníku častěji, někdy i pravidelně. Je to dáno tím, že o podobných akcích konaných jinde nám články nebo fotografie neprijdou. O to více nás potěší, když na událost z života naší diecéze si vzpomenou čtenáři někde po republice a pošlou článek. Někdy to ale nemusí být událost radostná, jak se dočtete uvnitř. (pokračování příště)

red

Zdislava - měsíčník litoměřické diecéze. Vydává Římskokatolická farnost Šumburk nad Desnou. Redakce: Římskokatolická farnost Šumburk nad Desnou, Wolkerova 378, 468 41 Tanvald. IČO 43254403. Číslo účtu: 963293379/0800. Šéfredaktor: P. ICLic. Michal Podzimek. Tel. 603 324 397, e-mail: michal.podzimek@telecom.cz. Vedoucí vydání Ing. Jan Rosenauer, e-mail: rosenauer@volny.cz. Sazba Jan Macek, e-mail: jan.macek@nexta.cz. Jazyková úprava tohoto čísla: Jan Macek. Tiskne: Jan Macek a Pavel Kusala, Horní náměstí 12, Jablonec nad Nisou, www.tiskem.com. Náklad 1300 výtisků. Nevýžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Ročník X., číslo 5. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042. Datum vydání: 18. 12. 2005. Uzávěrka příštího čísla: 28. 12. 2005. Distribuci zajišťuje AMIS Praha, Na Nivách 18, 141 00 Praha 4 prostřednictvím České pošty, s.p.

Betlémy, jesle a jesličky mají svůj původ v jedné nepatrné události roku 1223 v Itálii:

Dějiny betlémů

Začínáme od Františka

„(František) zvolil Greccio, protože pán tohoto místa, Giovanni di Velita, daroval Františkovi zalesněnou horu, která mohutně převyšovala skalnatý ostroh s jeho vesnicí... Na jedné svise se svažující kamenné stěně založil bratr František malou poustevnu a použil přitom jako obvykle jednu jeskyni, kterou mu nabízela příroda. Přetvořil ji v kapli. Na jeho žádost tam postavili žlab, štědře naplněný slámou. Potom přivedli vola a osla, svědky vyžadované tradicí. Uprostřed noci se rozžehly pochodně a okolní obyvatelstvo stoupalo ze všech stran se smolnicemi v ruce, takže horské stezky se kmítaly jako potůčky světla. Přišel kněz, aby sloužil mši, která byla slavena na žlabu, jenž se stal jeslemi... František, oděný jáhenskou dalmatikou, četl evangelium o zrození Páně. Byla to výjimečně líbezná noc, která nebyla nikdy zapomenuta. To byla naše půlnoční mše, první půlnoční mše, plná poezie, jakou mohl objevit jenom František z Assisi.“

Tento živý obraz zpřítomnil a zpřístupnil všem lidem skutečnost, že se Bůh stal člověkem. Františkovi spolubratři, františkáni, a později hlavně jezuité, šířili tento zvyk po celé Evropě: zvyk vytvářet živé betlémy, předvádět vánoční hry, nakonec i stavět jesličky. Nicméně již ze 4. století – poté, co papež Liberius přinesl do Říma pět prkének z jesliček, v nichž se měl Kristus narodit – existují v podobě Narození na sarkofázích: ležící Ježíš, vůl a osel.

Na konci 15. století se objevuje zřejmě první betlém, který vytvořil sochař Quido Mazzoni z Modeny – toto je první velká linie v podobě betlémské události: betlémy trojrozměrné čili

figurkové – především vyřezávané ze dřeva či sošky. To je původně italská tradice, tradice plastických betlémů.

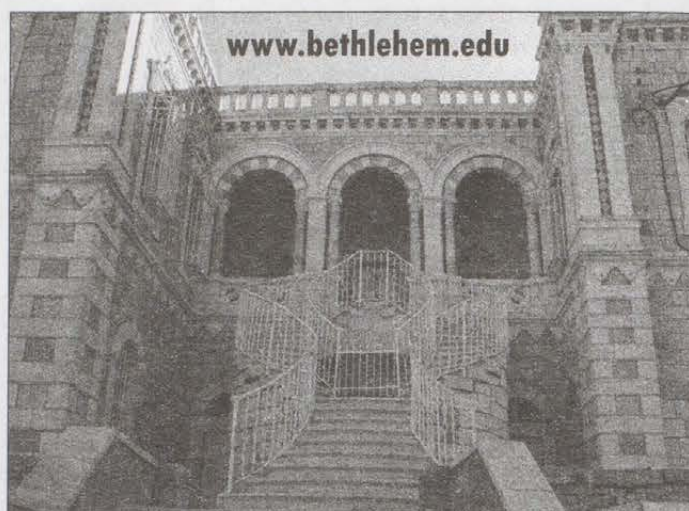
Máme být na co hrdí

I v českých zemích máme ovšem vlastní tradice: dřevěné reliéfy jihočeské gotiky, bohaté ilustrace a miniatury v rukopisech, fresky a deskové obrazy našich velkých středověkých umělců, Mistra Theodorika či Mistrů třeboňského, křivoklátského, litoměřického oltáře. Tato druhá linie je také velmi inspirativní – vede totiž k lidovým betlémům a výtvarům dvojrozměrným, především malovaným na papíře či dřevu.

Betlémy (čili jesličky) stály ponejprv v kostelích, bývaly často velmi rozměrné. Z těchto – zvláště barokních – betlémů se postupně rodí lidové jesličky. To má svou vlastní logiku: biblická scéna je v podstatě statická, je obsahově uzavřená (postavy jsou dány); prostor k uplatnění vlastní inspirace a imaginace, k rozvádění děje zato je u scén a postav vedlejších. Jsou to pastýři a darovníci čili daráci: postavy z prostého lidu, které obrazy všední život s jeho radostmi i trampotami – ve městě i na vesnici. (Mimochodem, daráci a muzikanti – to jsou betlémáči specificky čeští, a jen těžko je nalezneme u betlémů cizích!) Postavy dostávají oblečení daného regionu. Také budovy a krajina, původně fantazijně exotická, dostávají místní charakter. Obojí – lokální kolorit i vysněná exotika – stojí v často fantaskní mozaice vedle sebe. Tak dochází ke zlidovění scény Kristova narození – lidé si tuto událost přivlastňují a přijímají za svou; tak dochází také ke zesvětštění – jesličky opouštějí kostely a přicházejí do styku se zvyky

Betlémská universita

„A ty, Betléme v Efratě, ty nejsi zdaleka nejmenší mezi městy Judeje, protože z tebe mi vzejde...“

Soužití křesťanství a islámu se stává stále více aktuálním tématem. Bohužel jsme často odkázáni a ovlivňováni pouze medií, což je zcela zkrslující. Dění ve Svaté zemi – Izraeli – hodnotíme zpravidla podle krátkých reportáží v televizních zprávách, ve kterých vidíme špinavé ulice, výbuchy granátů a běhající vojáky se samopaly.

Rád bych současné dění v těchto svatých místech trochu rehabilitoval. Především ale chci vás, milí čtenáři Zdislavy, zavést na místo, které uniká komerčnímu zájmu médií, a proto o jeho existenci pravděpodobně ani nevíte.

Betlémské děti

Asi půl kilometru od baziliky Narození Páně v Betlémě, kde se narodil Spasitel, je na vrcholu kopce uprostřed tohoto svatého města nenápadný klášterní komplex. Toto místo je ve vlastnictví římskokatolické církve a v 19. století zde přebudovali řeholníci – školští bratři – klášter na školu a internát pro křesťanské studenty. Některé z těchto budov jsou velmi staré, nejméně středověké, protože zde stával také křížácký hrad. Toto místo na vrcholu Betléma bylo jistě využito i v biblických dobách. Z oken tohoto kláštera dohlédnete až do Jeruzaléma, nebo na druhou stranu vidíte pevnost Herodion, postavenou Herodem Velikým. Téměř pod okny se díváte na hrob manželky Jákoba – Ráchel. V centru celého komplexu je dnešní univerzitní kaple – kostel, který je zasvěcen mučednictví betlémských Neviňátek. Okolo celé kostelní lodě i v presbyteriu je vymalován dlouhý zástup dětí-mučedníků ze všech národů. Najdete zde jásající skupinku dětí-mučedníků z Ugandy, Rwandy a jiných afrických dětí, dále děti z Asie a dětské oběti evropských válek... Jako první kráčeji za Kristem samozřejmě děti místní – Betlémská neviňátka.

lidového prostředí: například s koledováním, při němž se s betlémem obchází dům od domu.

Zákaz stavby betlémů

Tomuto vývoji ke zlidovění a zesvětštění betlémů silně napomohl zákaz stavění betlémů v kostele za Josefa II. Obliba betlémů ale už byla

tak velká, že je začali stavět šlechtici a měšťané, a následně i prostí lidé. Náměty, materiály, rozměry betlémů respektují možnosti tvůrce.

Dvoj- i trojrozměrné betlémy pak mohou být buď skříňové (příp. pod skleněným zvonem) nebo ve volném prostoru. Skříňkové betlémy jsou vystaveny v

Universální universita

Nejzajímavější je ovšem současné využití tohoto nádherného místa. Již v době před II. světovou válkou převzali tento klášter do správy řeholníci saletini, kteří se zde ujali vybudování jediné vysoké školy pro křesťany na Blízkém Východě! Středověká myšlenka university jako všeobjímajícího společenství a vzdělávání je zde dotažena k dokonalosti. Universita uděluje bakalářské tituly v oborech jako je učitelství (na Blízkém Východě stačí pro učení ve škole bakalářský titul), sociální práce, fyzika, chemie, matematika, strojnictví a stavebnictví.

Málo je více

Počtem studentů a pedagogického sboru by se tato vysoká škola dala zařadit mezi malé. Celkem zde studuje jen okolo 2000 studentů. Universita sama je komplexem asi deseti budov spojených romantickými subtropickými zahradami, hřišti nebo posluchárnami pod širým nebem. Nechybí ani letní kino. V chladných suterénech jsou jídelny, šatny a velmi dobře vybavené studentské centrum s tělocvičnou. Universitní knihovna amerického typu (studenti mají volný přístup k regálům s knihami) je obsáhlá.

Politika a současné napětí mezi židovským a palestinským lidem je zde přítomno skrze jakýsi universitní Institut (a malé muzeum) palestinské kultury. Zde si může návštěvník prohlédnout na panelech a vitrínách historii a způsob života Palestinců. Tato stálá výstava je záměrně umístěna v jedné z budov, kterou v roce 2002 zasáhl při bombardování Betléma židovský dělostřelecký granát. Ten udělal do železobetonové zdi poměrně rozsáhlou díru, která je dnes jakýmsi zaskleným místním „oltářikem“.

Křesťanský duch

Od křesťanských škol očekáváme křesťanského ducha výuky a chování studentů. V našich českých poměrech toho však nedosahujeme, protože drtivá většina studentů i pedagogů o křesťanství nejeví větší zájem. V Betlémě je situace jiná, nicméně ani zde nelze hovořit o křesťanském duchu. Je zde jasně vnímatelný náboženský akcent chování a ateismus je pro naprostou většinu přítomných neznámý. Studenti – asi jako všude jinde na světě – jsou hluční, veselí, plní energie, postávající či sedící s učebnicemi na terasových zahradách, ale i zbožní. Asi polovina z nich jsou křesťanského vyznání, zbytek jsou muslimové. Přítomnost muslimů v křesťanských školách je na Blízkém Východě obvyklá, protože křesťanské školství je obecně i mezi muslimy považováno za nejvyšší kvalitu.

Nejvíce však překvapuje, že téměř dvě třetiny všech studentů jsou dívky – ženy. V tomto pohledu se všechny představy o diskriminaci žen v islámském prostředí ihned jeví jako zjednodušené. Zahalené hlavy dívek nejsou záležitostí povinnosti, ale spíše módy. Nejen muslimky, ale i křesťanky nosí slušivé burky na hlavě, které jim mnohdy přidávají i na kráse. Zahalená hlava není v této náboženské oblasti chápá-

na jako projev ponížení, ale spíše náboženské podřízenosti, která je všem vlastní. Studentky této university působí už na první pohled velmi hrdě a sebevědomě, dokonce více než muži-studenti.

Příprava do života

Universita tohoto typu je ojedinělým jevem, proto zde najdete nejenom Palestince, ale i křesťanské studentky a studenty z Jordánska, Sýrie, Egypta a Libanonu. Vysoké školství je plně hrazené ze sponzorských darů, stipendií a grantů, které křesťanské organizace shánějí po celém světě. Sponzorský prim samozřejmě hrají Spojené státy americké, Anglie, Irsko (odtud je také současný rektor university). Nejvíce se zde studenti vzdělávají pro praktické obory, kterými jsou právě učitelství a sociální práce. Pedagogická fakulta, na kterou jsme se při své návštěvě zvláště zaměřili, se snaží vychovat ročně desítky učitelek a učitelů pro křesťanské školství. Ačkoliv universita je pouze jedna, středních a základních škol mají křesťané po celém Izraeli a okolních zemích již velké množství. Na většině škol ještě vyučují cizinci (řeholníci a řeholnice), proto Betlémská universita hraje i do budoucna důležitou roli ve výchově a vzdělávání místní budoucí inteligence.

Vyhlídky do budoucna

Budoucnost je v této oblasti dána především vývojem politických vztahů mezi židovstvem a palestinským etnikem. Zatím je Betlém jako jedno z autonomních palestinských území oddělen ostnatým drátem a osmimetrovou betonovou zdí jako hranicí s okolním světem. Každodenní přejíždění přísně střežené hranice a napětí, které toto oddělení vyvolává, je negativním jevem pro rozvoj a navazování spolupráce.

Na druhou stranu tato oblast je již po tisíciletí konfliktním územím a klid zde nebyl nikdy. Čekání na nějaký absolutní mír a „evropské poměry“ by bylo jen ztrátou času. Křesťané si zde na provizorní podmínky zvykli a dokáží pracovat i pod tlakem, což dokazuje i přítomnost této university. Za zdi školy si připadnete naprosto v bezpečí, v prostředí, kde se především pěstuje věda a vzdělání.

Chci touto cestou tedy poděkovat paní děkance tamní pedagogické fakulty a otci řediteli za vlídné přijetí a optimismus, s jakými vedou tuto školu, která září jako čistá perla uprostřed orientálního nepořádku a špíny současného Betléma.

Rád bych splnil přání paní děkanky „...pray for us... modlete se za nás...“, a tak se můžete také bezprostředně po přečtení této reportáže za křesťany v Betlémě pomodlit.

Michal Podzimek, šéfredaktor

zasklených skříňkách. Mají většinou miniaturní rozměry – figurky nezřídka nejsou větší než 2–5 cm. Byly velmi oblíbeny v měšťanských domech – a to pro svou skladnost a nenáročnost při každoročním stavění. Takovéto betlémy používali koledníci při svém veselém obcházení domácností za koledou.

Volnoprostorové betlémy se stavěly každý rok znovu. Bývaly obvykle rozměrné – často 3 až 5 metrů; výjimkou nebyly ani betlémy sedmi či devíti metrové. Ty měly své místo ve velkých domácnostech a především kostelích. Sem rovněž patří velké betlémy mechanické.

Foto Jan Rosenauer

Ad „Inkvizitor papežem“

Autor následující série krátkých úvah chce nejen reagovat na výsměšný článek filosofa Václava Bělohradského v Právu 23. dubna s názvem „Inkvizitor papežem“. Autorova zamyšlení nad stavem společnosti a církve jsou adresována i vám, čtenářům časopisu Zdislava.

Papež-inkvizitor. Tak vnímá již v nadpisu Benedikta XVI. – Josefa Ratzingera – český filosof Václav Bělohradský.

Podle obecné pošetilé představy v české společnosti je „inkvizitor“ podezřelý flandák, jehož hlavním posláním je nosit po kapsách sirky a upalovat čarodějnice a kacíře... Přesvědčit veřejnost o opaku je jistě nad lidské síly, přesto by bylo prospěšné agnostické Čechy alespoň v tomto bludu neutvrzovat. Proto mi dovoluňte několik krátkých zamyšlení:

K naší společnosti

Naše společnost a náš stát prošly ve 20. století otřesnými zkušenostmi, kdy nám byly do hlav vtlačovány nejdříve ideje o nadřazenosti arijské rasy, pak ideje o diktatuře proletariátu a je s podivem, že duchovní a morální škody jsou kupodivu ještě poměrně malé. Obávám se, že i dnešní doba má své ideje, své proroky a své idoly, jako jsou neviditelná ruka trhu, občanská a lidská práva, svoboda a demokracie a další. Domnívám se, že Svatý otec ve své nástupní řeči po zvolení vyjádřil nic více a nic méně než svou obavu, aby se lidstvo nedostalo z louže diktatury rasy a masy pod okap diktatury kasy! Vyjádřil jen obavu, abychom se nestali novodobými otroky anonymních ekonomických seskupení a otroky konzumu ve vlastních evropských zemích.

Společnost a její vztah k církvi

V dnešní době je mnoho křesťanů frustrováno tím, že po skončení doby totality došlo u nás k obrovskému odpadu od náboženské praxe. A církev katolická zvláště je všemi možnými způsoby vytěšňována na okraj zájmu společnosti. Je verifikováno (prohlašováno za pravdu), že katolíci patří k těm, kteří jsou nejméně zasažitelní a ovlivnitelní reklamou a mediálními prostředky. Katolíci tedy patří mezi nejhůře manipulovatelné občany, protože věří v Boha, a tak jsou ostražití vůči čemukoliv novému, čemu by měli slepě věřit, ať už to jsou politici, celebrity, hesla o štěstí, módní diktát a podobně. Proto je i v dnešní společnosti neochota, přijmout křesťanství jako součást veřejné společnosti a víra je stále ve společnosti odsouvána do oblastí soukromé a osobní záležitosti. Domnívám se, že pokud

EuroAtlantický svět prohraje blížící se konflikt s islámským světem, pak právě toto, výše napsané, bude hlavní příčinou této prohry.

Víme, komu jsme uvěřili

V minulém roce se v Německu přihodilo, že tam v jakési loterii byla nabízena obrovská výhra a vlna obyvatel si vsázela jak divá, ačkoli šlo jen o peníze a naděje na výhru byla mizivá. I my jsme si vsadili, a to na posmrtný život s Bohem. Pan Nietzsche sice řekl, že Bůh je mrtev, ale problém je v tom, že pan Nietzsche je teď mrtev! Ano, možná jsme trapní svojí morálkou a navštěvováním kostelů v neděli, možná je naše víra opravdu přeludem, ale byl tu Ježíš, který vstal (?) z mrtvých. Jestliže nevstal a jestliže jsme voděni dvě tisíciletí za nos apoštolů, mučedníků, vyznavačů, světců všech dob i našim panem farářem, pak to není chyba našeho svědomí, našeho „já“ a – je-li to tak, pak při té sázce na mýtického Krista nemáme co ztratit. Jestliže ale Kristus skutečně vstal, pak nám může být celá ta dnešní relativistická doba a její názory na nás ukradené. Jestliže „víme, komu jsme uvěřili“, pak já osobně nemám žádnou potřebu se povznášet na nějaké stupně „vědomostí o člověku.“

Katolíkem z víry

Nevím o žádné jiné konfesi, která by byla tak praktická a spojená s životem jako katolické učení. Praktická je v tom, že osud člověka podle našeho kréda závisí nikoliv na rozhodnutí nějakého boha vládnoucího osudy ale na každodenní spolupráci a praxi věřícího člověka, kterému je svěřen určitý čas a prostor na této zemi. A navíc má tato víra v Boha v kaž-

dé vteřině nabídnutého času a prostoru opravný prostředek, kterým se může napravit chyba pramenící ze špatného poznání nebo vlastní nedokonalosti.

Katolíci nejsou lidmi žádného „přesvědčení“. Připouštím, že lze být alespoň přesvědčeným komunistou, demokratem, pěstitelem bonsajů nebo tamburašem, ale určitě nelze být „přesvědčeným katolíkem“. Já sám nejsem ani zlomkem svého vyznání „přesvědčeným“, protože o pravdách víry se přesvědčit v tomto slova smyslu nelze. Kdybych byl „přesvědčeným katolíkem“, stal bych se zřejmě zakladatelem experimentální teologie, což je zjevný nesmysl. Ale vím, komu jsem uvěřil – tedy Bohu, Kristu a církvi, která je jeho garantem. Jestli je garantem špatným či dobrým, je na zodpovědnosti prelátů, o jejichž pozitivosti v úmyslu – papeže Benedikta XVI. nevyjímaje – zatím nemám důvod pochybovat.

Osud církve

Církev je společenstvím lidí, kteří jsou nakloněni ke zlu stejně jako ti, kteří by církev nejraději rozpustili nebo vypustili. Možnost zneužití náboženství k cílům nízkým a mrzkým tady byla vždy, je a bude. Ale církev není žádný spolek, kde by si pravidla fungování upravovali její členové k vlastnímu obrazu a pohodlnosti. Dosavadní praxe hierarchického uspořádání od současného Benedikta XVI. po posledního kaplana v Horní Dolní pomohla církvi, aby – samozřejmě s chybami a poklesky – přežila antiku, feudalismus, kapitalismus, socialismus... A bohdá, že přežije s většími i menšími ztrátami i období „postmoderny“, ve které se právě společnost potácí. Církev po zralé úvaze může přidat ten či onen článek víry, ale to, co v dobré víře přidá k Nicejsko-cařihradskému krédu, již nikdy neodvolává. To je sice pro sekularizovanou společnost dneška nepochopitelné, ale pro každého opravdu věřícího člověka logické a samozřejmé, pokud věříme v Boha, který nelže.

A proto zpět k současnému papeži: Jestliže se tedy stal papežem člověk, který se celý předchozí život staral v centru katolíků v Římě o čistotu a ryzost katolické víry a církve – což ovšem není inkviziční mentalita – vnímám to jako jasný signál k tomu, abych se podobně čistým a ryzým pokoušel stát já sám i ostatní věřící.

Jan Toman
(redakčně upravil M. Podzimek)

Josef Šírek

Vážený pane šéfredaktore, v předposlední Zdislavě jste se omlouval, že pro nedostatek příspěvků vychází číslo 6 se zpožděním.

Chtěla bych vám – také trochu se zpožděním – napsat smutnou zprávu, že od soboty 15. října máme o jednoho příspěvatele méně. Ve věku 83 let totiž zemřel pan Josef Šírek z Volavce, který vám často psával a informoval o dění ve farnosti Tatobity.

Zdejší kostel sv. Vavřínce, zdaleka viditelný na svahu Kozákova, byl nedávno opraven zvnějšku i uvnitř. Pan Šírek byl hlavním iniciátorem zahájení oprav a řadu měsíců se této akci cele věnoval. Zhodnotil své organizační schopnosti, zkušenosti ze zaměstnání v Pozemních stavbách, přičemž pečlivost a preciznost účetního, jímž celý život byl, se projevila ve vzorné vedené dokumentaci a zápisech ze všech jednání. Stálo ho to hodně sil, ale dělal to rád s vědomím, že pokud se sám o rekonstrukci kostela nepostará, není tu nikdo, kdo by se tohoto úkolu ujal.

A možná i symbolicky právě zde, u kostela, dne 28. srpna před nedělní mší svatou zkolaboval a byl převezen do nemocnice, odkud se již nevrátil. Zemřel obklopen svými nejbližšími, kteří ho po celou dobu hospitalizace denně navštěvovali.

Při jeho pohřbu, 22. října, duchovní správce P. Jaroslav Gajdošík v homilii použil pro zemřelého srovnání s hvězdami na obloze. Přestože řada z nich již vyhasla, jejich světlo dosud můžeme pozorovat. A tak i život pana Šírka bude nadále zářit jako jeho zásluhou opravený tatobitský kostel.

My jsme pana Šírka poznali teprve před 20 lety, kdy jsme začali do tohoto kraje jezdit na víkendy. Pan Šírek byl živou kronikou farnosti a celého kraje pod Kozákovem. A také jakýmsi laickým mluvčím farnosti. Při každé slavnostní příležitosti (různá výročí, návštěva otce biskupa, loučení či vítání kněží) „měl řeč“, často ve verších. Víme také, že se horlivě angažoval v občanském životě ku prospěchu obce Radostná pod Kozákovem.

Ačkoliv měl ještě na tomto světě mnoho dalších plánů (například chystal publikaci o tom jak se v tomto kraji žilo v uplynulých 80 letech), Pán života i smrti ho povolal k sobě. Kéž mu odplatí za tak bohatě rozmnožené hřivny radostí v nebeském království!

S pozdravem a díky za Vaši obětavou práci při vydávání Zdislavy – je to nejzdařilejší diecézní měsíčník z těch, které známe.

Ing. Eva Linková, Praha

Svatomartinská oslava

Od nepaměti se svátek svatého Martina slaví doprovázen mnohými lidovými zvyky a obyčejí. V Trmicích jsme se pokusili tento rok alespoň některé z těchto bohatých zvyků znovu oživit.

V sobotu 12. listopadu jsme po svatomartinské mši předvedli krátké divadlo ze života sv. Martina. Jádrem celého děje bylo vloženo do proslavené scény v bráně města Amiens, kde vojenský důstojník Martin obdarovává chudého žebráka, který hyne zimou, částí svého vojenského pláště.

Následně jsme uspořádali svatomartinské procesí s rozžatými lampiony. V čele klusal malý poník, na kterém se střídali „svatí Martinové“ v zastoupení menších dětí, jimž byl vždy na záda přehozen „plášť svatého Martina“, kterým

světec oblékl mrznoucího žebráka v bráně Amiensu. Při procesí jsme recitovali starou báseň ze života svatého Martina, po jejichž dvou strofách jsme zpívali krátký hudební refrén. Ten jsme získali z německých webových stránek, neboť v Německu – především v Bavorsku – je svatomartinský svátek dodnes především mezi dětmi velice oblíbený a živý.

Na závěr procesí po městečku byly všechny zúčastněné děti obdarovány „svatomartinskými rohlíky“, s kterými měli jakousi „svatomartinskou povinnost“ se rozdělit s někým druhým.

Mladé autorce

Motto: „Ohrozil-li někdo to, co jsi uctíval a hodnotil, braň to stejně vášnivě, jako jsi to miloval“.

V jednom magazínu byl uveřejněn rozhovor se začínající autorkou. Bylo to počteníčko. Uvedu dva příklady:

„...Oni věří, že se o všechno Bůh postará. A já jim říkám, že ne. On se vám na to vy... (nemohu to slovo napsat). Má to nulovej efekt.“

„...už dlouho ne. Spíš s Bohem mluvím. Často mu nadávám a říkám, co si myslíš, dělat tady bordel!“

Zůstanu u Karla Čapka, velkého novináře, demokrata a spisovatele. Odpovím slovy, jak je prezentovala Olga Scheinpflugová v knize „Český román“:

„...Byl gentleman i vůči samotnému Bohu. Vždycky se ho zastal s úsměvem, ale naplno. Nechte Pána Boha na pokoji a netahejte ho do našich mizerností. Dal

nám lidem všechny podmínky slušného života a má se ještě starat o to, co jsme z nich udělali?“

„...Víš, já se nikdy nemodlím, ale když píš, často se ohlížím po Pánu Bohu, jestli se mnou souhlasí.“

„...Děsím se davu, je nejkrutější a nejhloupější ze všech přírodních živlů. Já totiž obdivuji slušnost víc, než všechny vášně, uctívám lidskost víc, než mnohé řinčivé hrdinství.“

Slova Karla Čapka uzavřu vzkazem jeho přítele T.G. Masaryka: „Kdo nepověší svůj život na Boha, ten pověsí svůj život na hřebík“.

František Němeček
Zdroj hrubostí je „Magazín Dnes“,
č. 45 z 10. 11. 05

Bozkov v roce 2005

Už brzy končící rok 2005 byl pro Bozkov, nejstarší mariánské poutní místo litoměřické diecéze, rokem významným. Vedle tradičních poutí a celé poutní sezóny jsme si připomínali letošní významná výročí z místní historie.

Dvě starší se váží k největší osobnosti bozkovské minulosti, k faráři Václavu Duškovi. Už za svého života byl považován za světce. V Bozkově působil nejdéle ze všech farářů, téměř 35 let. Od svého příchodu v roce 1757 systematicky budoval Bozkov jako velké duchovní centrum. Zakládal různá bratrstva, členové se počítali na stovky. V bratrstvech byli vedle sebe příslušníci vysoké šlechty, starostové obcí, sedláci i ti nejhudší. V Bozkově po něm zůstal nový, nádherný strop v chrámové lodi a několik soch světců v kostele i mimo kostel. Spolu s obcí rovným dílem koupil dům pro školu. Každou neděli platil i muzikantům na kůru, aby mše svaté byly co nejdůstojnější. Zemřel bez dluhů, ale také bez peněz. Ve své obětavé práci pro spásu svých farníků a poutníků neznal odpočinku.

Selské povstání

Letos uplynulo 230 let od chvíle, kdy projevil velkou osobní statečnost. V té době probíhalo v našem kraji selské povstání. Vzbouřenci plenili nejen zámky, ale i fary. Když semilský rychtář Václav Čejka přišel se zprávou, že několik set vzbouřenců táhne ze Semil na Bozkov a projevil odhodlání s několika svými konšeli a místními dobrovolníky bozkovskou faru bránit, farář Dušek to zamítl. U prvních bozkovských stavení se sám postavil proti povstalcům. Využil jejich překvapení a svých mimořádných kazatelských schopností. Zapůsobil na ně tak, že když byli poraženi a jejich vůdcové byli zčásti popraveni a zčásti zavřeni, dokud nevrátí věci z far a zámek, obrátili se o pomoc právě k němu. Dušek jim pomohl a dvě třetiny kradených věcí se vrátilo ke svým majitelům.

Císařské dekrety

Farář Dušek stojí i v ohnisku druhého a hlavního výročí. Před 220 lety tvrdě dopadly na Bozkov císařské dekrety Josefa II. Rušení poutních míst přineslo Bozkovu zákaz procesí a poutí, také úřední rozpuštění všech bratrstev a konfiskaci jejich majetku. A těž příkaz k odstranění uctívané sochy Panny Marie Bozkovské z kostela. Tím mělo být zničeno Duškovo duchovní impérium a poutní kostel přeměněn na farní. Dušek nesl tyto události velice těžce, ale musel se ve všem podřídít. Za krátký čas dostal jiný pokyn, a to z jiných míst.

Místnímu sedlákovi Josefu Kroupovi se ve snu několikrát zjevila Panna Maria a řekla mu, že si přeje, aby její socha byla vrácena zpět do kostela. Dušek svému farníkovu uvěřil, prohlásil jeho vidění za pokyn nebes a přes všechna varování a naléhání přátel, aby nešel do konfliktu s úřady, vrátil sochu do kostela. Ne potají, naopak. Oznamoval to předem, aby přišlo hodně lidí, a udělal z návratu milostné sochy velkou slavnost. Všechna rizika vzal na sebe. Osobní statečnost ho neopustila ani ve stáří. Díky těmto událostem poutní místo nezaniklo. Poutníci přicházeli i bez procesí a Bozkov dosáhl svého vrcholu.

Tajemné světlo

Pro farníky byl farář Dušek velkým vzorem ve skromnosti, nezištnosti, obětavosti a hlavně zbožnosti. Dnes se již nedovíme, za co se modlival v nočních hodinách v kostele, když za tmy klečel před svatostánkem. Nevíme oč prosil v oné noci v roce 1787, kdy se milostná socha Panny Marie náhle rozzářila neznámým světlem, které zaplnilo celý kostel a ozářilo jeho okna takovým způsobem, že to způsobilo pozdvižení v celé vesnici. Kdo mohl, běžel do kostela. Nemůžeme se divit svědkům této události, že pohled na jejich klečícího a v hlubokou modlitbu ponořeného faráře je utvrdil v domněnce, že mezi nimi žije světec. I jeho hrob u chrámové zdi je na jeho přání tak situován, aby se „díval“ do svatostánku.

Současnost

Řád saletinů, který má na Bozkově své hlavní sídlo v Čechách, si 4. září připomněl a oslavil desáté výročí příchodu řádu do ČR. Hlavním celebrantem slavnostní mše byl otec Antonín Bratřovský. Právě on vynaložil nejvíce práce a úsilí, aby řád přišel do litoměřické diecéze.

V letošním roce byla dokončena oprava vnějších omítek celého kostela a věž byla osvětlena několika reflektory. Na kostel se zaměřily i kamery České televize a Bozkov byl zařazen do televizního seriálu Poutní místa. Diváci jej viděli letos 27. listopadu.

V příštích letech se kostel dočká výměny plechové střechy nad presbytářem a zahájení opravy varhan. Nově upraveny by měly být hroby kněží a celkově zkrášleno i nejbližší okolí kostela. Ale již dnes můžeme říci, že kostel Královny hor je ve výborném stavu. Co říci závěrem? Pane, děkujeme.

rtf

Trmická oslava

Měsíci listopadu už zbývalo jen několik málo posledních dní, když městečko Trmice, zdejší obyvatelé a farníci směli prožít jednu z větších a dlouho připomínaných událostí. Nemálo příjemných chvil a okamžiků zdejším i přespolním lidem přichystal 27. listopad, jeden z několika listopadových a prosincových dní oslavujících 700. výročí první písemné zprávy o existenci města Trmic.

Opět po delším čase byl trmický kostel Narození Panny Marie zaplněn téměř do posledního místa; bohoslužbu první neděle adventní přišlo tentokrát spolu s věřícími prožít i několik desítek dalších trmických občanů, pamětníků, ctitelů a přátel pozvaného vzácného a milého hosta těchto trmických oslav - otce arcibiskupa Karla Otčenáška. I přes jistě nemalé zdravotní těžkosti otec arcibiskup i tentokrát vyhověl žádosti a pozvání k návštěvě přijal, svoji milou účastí nejen potěšil všechny přítomné, ale také dodal celým těmto městským oslavám duchovní význam.

Ve své homilii otec arcibiskup především zdůraznil potřebu a nutnost vzájemného spřátelování se lidí mezi sebou, ale také s Bohem, vyzval k probouzení všech bariér nezájmu a lhostejnosti, k otevření se Duchu svatému, dárci lásky a pokoje. Po slavnostní bohoslužbě využilo mnoho přítomných také další možnosti k setkání a rozhovoru s otcem biskupem na trmické faře. Zde otec biskup ještě krátce povyprávěl o svých právě minulých cestách a návštěvách Lurd, Vatikánu a také zodpověděl některé další naše dotazy.

V rodné atmosféře a v teple domova se dal zas trochu více vycítit ten známý pocit bezpečí, klidu, pokoje a jistoty, vyzařující z blízkosti otce biskupa. I tuto jistě významnou návštěvu Trmic ukončil otec biskup Karel Otčenášek svým nadějným a důvěryplným rozloučením a přáním příštího brzkého shledání zde na zemi, nebo v nebi. Ježíš Kristus právě tuto první neděli adventní znovu připomíná: „BDĚTE.“

Zdislava je tady 10 let!

A není sama. V jablonecké farnosti vznikají vedle našeho diecézního časopisu ještě časopisy pro ministranty a pro dívky z celé České republiky. Otce Antonína Bratřovského se ptáme na jejich minulost i budoucnost.

Jak začala dnešní bohatá vydavatelská činnost v Jablonci?

V devadesátých letech jsme v naší jablonecké farnosti začali vydávat časopis s názvem Farní dopis. Jeho šéfredaktorem byl tehdy pastorační asistent Luboš Růta. Uvědomil jsem si, že má schopnosti na to, aby mohl redigovat něco většího, totiž diecézní časopis. Začal vycházet pod jménem Zdislava, a i když se jeho redakční kolektiv několikrát obměnil, troufnu si tvrdit, že je stále lepší.

R.D. Antonín Bratřovský

jm

schopných spolupracovníků a spolupracovnic ze společenství mládeže. Jedni se učí od druhých, jdou nejprve v jejich slépejkách, inspirují se jejich prací a postupně začínají kráčet vlastní cestou.

A proč takové dílo nevzniklo někde na Moravě, kde jsou podmínky jistě ještě mnohem lepší?

Určitě tam jsou třeba lépe vybavené fary, ale pokud se týká lidské stránky, tak si dovoluji tvrdit, že ti naši mladí, kterých není málo, opravdu postupně dorůstali a měli na to, aby se mohli věnovat této záslužné činnosti pro mládež.

Pokud byste mohl „mávnutím kouzelného proutku“ vytvořit ještě nějaký časopis, komu by byl určen?

To jste mě zaskočil, ale myslím, že bychom potřebovali (a určitě se pokusy někde v republice dějí) časopis pro mladé rodiny. Tak jako důvěřuji v IN!, že dívkám pomůže prožít krásné mládí a ony budou základem krásných rodin, které jsou předpokladem každé dobře se vyvíjející společnosti, stejně tak si myslím, že je třeba také pamatovat na mladé rodiny. Především v moravských diecézích jich jsou desetitisíce. A ony by si zasloužovaly, aby také měly svůj „stavovský časopis“, který by měl široký dosah.

Pro mě je nejradostnější zjištění, že v naší, pohraniční diecézi, které se říká kamenolom, vzniká tolik aktivit – a tím nemyslím jen na časopisy. Je to doklad, že u nás postupně církev mládne, a to nejenom od mládeže, ale také od mladých křesťanských rodin, tedy už střední generace, velká naděje této diecéze. Určitě to není jen v naší diecézi, ale ve všech, takže jakýkoli pesimismus ohledně budoucnosti církve u nás není na místě.

Ptal se Jan Macek

Charitní mls

Poslední listopadovou neděli uspořádala ústecká farnost tradiční Charitní mls. Něco dobrovolnice napekly samy, další sladkosti nanosili farníci na faru za celý týden. Po skončení ranních mší nabízely mls u východu z kostela a do připravených kasiček přibývaly peníze na farní adoptivní dítě v Indii, o jehož vzdělání se stará farnost prostřednictvím Adopce na dálku.

jsr

Útočník byl nepříčetný

Za fyzické napadení kněze naší diecéze P. Pavla Jančíka (Ústí n.L.-Střekov) z letošního července nepadne trest. Jak uvedl Ústecký deník, policisté trestní stíhání 35letého pachatele, který na kněze brutálně zaútočil, zastavili. Podle znaleckých posudků byl totiž duševně nemocný útočník v době napadení nepříčetný. V současnosti pobývá v psychiatrické léčebně.

Muž se s P. Jančíkem znal asi tři roky. Osudného večera vylákal faráře do automobilu s prosbou o odvoz. Na odlehlejší lesní cestě jej pak přinutil zastavit a vrhl se na něj s tím, že je satan, a že ho musí zabít. Faráře škrtil a posléze jej zkopal, čímž mu způsobil pohmožděny a zlomeniny žeber. Podle lékařů unikl P. Pavel Jančík jistě smrti, když se po běsnění útočníka ukryl v lese.

Betlémářův rok

dokončení ze strany 1

gurku do nejmenších podrobností, aby ji mohli doma namalovat zpaměti.“

Před svátkem Tří králů (6. ledna) se jejich figurky včetně doprovodu přidávaly mezi darovníky. Měl-li betlém tříkrálovou variantu, prodával rozsáhlejší změnu. Na dolní plošině ustoupili všichni darovníci, pastýři a ovce komonstvu. Současně anděla nad jeskyní nahradila hvězda. Znovu se chodilo po betlémech obdivovat krásu praporečníků, hudebníků, koní, velbloudů a slonů.

Betlém stával zpravidla do Hromnic (2. února); někteří jej ovšem nechávali stát až do velikonoce, vzácně i po celý rok.

Jan Pobuda

Z obsahu:

- Slovo otce biskupa (str. 3)
- V České Lípě se setkala více než 300 mládeží z diecéze (str. 4-5)
- Znáte už manželská setkání? (str. 6)
- Zemřela sestra Julina (str. 7)
- Z dějin diecéze – kolegiální kapitula (str. 8)
- Setkání pastoračních asistentů s biskupem (str. 9)
- Představte se domská farnost sv. Štěpána (str. 11)
- Generální vikář to vidí optimističtěji – rozhovor (str. 12-13)
- Vzdělávání ve věře (str. 14)

*Když se mě znovu rozhodovám, do které diecéze půjdu, rozhodl bych do jiné než do litoměřické. Nahu diecéze je taková rodinná - není nás více lidí, ale ovšem dohodli spolupracovníci.

(Otevřít látku na oficiálním setkání mládeže v České Lípě - článek na str. 4-5)

Z velice skromných počátků vyrostl ministrantský časopis Tarsicius, který v nejnovějším čísle chystá svým čtenářům další z řady milých překvapení. A nejnovější počín, časopis o dívčím světe IN!, se má také k světu a roste jeho kvalita i počet stran. Oba dva časopisy fungují bez reklamy a důvěřujeme, že Bůh se prostřednictvím čtenářů a dobrodinců postará o dobré dílo.

Proč si myslíte, že se tolik aktivit shromažďuje právě v Jablonci?

To má dva hlavní důvody. První je, že naše fara, která byla postavena před pětasedmdesáti lety, má tolik prostorů a možností, že může poskytnout pro administraci a redakci časopisů dost prostoru. Druhý důvod spočívá v tom, že v našem obvodu je dost mladých a

Víkend pro ženy aneb dámská jízda

První listopadový víkend se setkaly ženy z celé diecéze, aby se navzájem obohatily, potěšily a povzbudily

Páteční povídání si pro nás připravila Gitka Vyleřalová z ostravského centra pro rodinu. Mluvily jsme o psychologickém vývoji ženy a muže, dozvěděly se, v čem tkví rozdíly mezi muži a ženami, proč si partneri někdy zoufale nerozumí a jak se vzájemně chápat a vycházet si vstříc. Také jsme si povídaly o ženské zralosti a jak k ní dojít.

Sobotní program si pro nás připravil gynekolog a psycho-terapeut MUDr. Prokop Remeš a objasňoval nám různé gynekologické zákonitosti, dotkly jsme se také hormonální léčby a antikoncepce, plánovaného rodičovství, hovořily o mamografu...

Protože otázek se během přednášky vyrojila spousta, následovala beseda, ve které jsme dostaly odpovědi na spoustu věcí, které nás trápí a svého lékaře se bojíme zeptat, protože si myslíme, že by nás a naše pohnutky stejně nepochopil. Myslím, že tolik důležitých informací jsme od svého lékaře nikdy neslyšely. Mimo jiné i proto, že o některých možnostech léčby lékaři informovat ani nechtějí, protože jsou složitější, než ty obvyklé...

K tomu, aby tělo bylo zdravé fyzicky, je třeba, aby bylo uzdravené i duševně a duchovně. Celá naše osobnost přeci

sestává z těla fyzického, duševního a duchovního. Pokud jsou tyto součásti osobnosti v rovnováze, i člověk se pak stává vyrovnaným. Velikým vzorem nám může být osobnost zesnulého pa-

peže Jana Pavla II. Nikdo nepochybuje o tom, že trpěl velikou bolestí těla. Ale díky své vyrovnanosti, zralosti ducha a vnitřní harmonii byl člověkem vnitřně celistvým.

Velmi hluboký zážitek s vlastním uzdravením jsme prožily i my na našem víkendu. Adoraci před Nejsvětější svátostí vedl P. Jaroslav Brož z teologické fakulty. Modlitbou nás prováděl celým naším životem, my jsme mohly přemýšlet o tom, jakou situaci, která

zpříčinila naše vnitřní zranění, je třeba uzdravit. Zde jsme měly mimořádnou možnost odpustit těm, kteří nás zranili, ale i své ublížení druhým lidem odevzdat Kristu. Vždyť kvůli nám přišel na zem, kvůli tomu jsou pro nás Velikonoce tak důležité, protože smývají naši vinu a my máme možnost začínat s „čistým štítem“.

Po této hluboké adoraci jsme měly možnost slavit svátost smíření nebo si s P. Jaroslavem pohovořit. Zájem byl veliký, rozmluvy se protáhly do nočních hodin.

Večer jsme prožily ve sdílení, zpěvu, židovském tanci, při dobrém vinném moku, který nám poslali i s průvodním zamilovaným dopisem naši zlatí chlapi, kteří měli svůj víkend dva týdny před námi.

Draží přátelé, pár slovy se nedá zachytit nádherná a hluboká atmosféra, kterou člověk vnímá srdcem. Proto přijměte mé srdečné pozvání na příští Víkend pro ženy do Litoměřic, pořádaný Centrem pro rodinu ve dnech 31.3. - 2.4.2006.

Přeji vám všem radostný advent, mnoho milosti a požehnání

Iva Růžičková, Centrum pro rodinu
dcp.rtm@tiscali.cz

Pozdrav z Pastoračního střediska v Litoměřicích

Milí přátelé, sestry a bratři, se kterými jsme se setkávali při různých příležitostech v Litoměřicích, v Liberci, v Hejnicích a případně na jiných místech.

Opět končí jeden rok v našich životech a je tedy příležitost děkovat i prosit. Děkujeme všem, se kterými jsme mohli ujit i letos kus cesty, společně se modlit, slavit liturgii, vzdělávat se i naslouchat hlasu Ducha při duchovní formaci. Věřím, že naše setkání nebyla ztrátou času, ale obohatila nás lidsky i božsky. Děkuji Vám všem, kteří jste přicházeli a podpořili různá společenství svou účastí i svými zkušenostmi.

Přejeme Vám radostné a požehnané Vánoce v kruhu Vašich blízkých a těšíme se, že v novém roce budeme moci také společně přispět pro růst Božího království v našich krásně drsných severních Čechách. Ať Vás v roce 2006 Pán provází svým požehnáním a Panna Maria svou přímlovou.

Ze srdce vše dobré přeje P. Miroslav Šimáček

Ráda se připojuji k přání, zároveň se s Vámi loučím a děkuji za společně prožitá tři léta. V modlitbě na Vás i nadále pomatuji.
Marie Zahrádková

Ústí nad Labem, 1. prosince v podvečer

Božský kruh se znovu uzavírá a za pár dnů se narodí Spasitel tohoto světa. Zkrátka je tu advent a za dveřmi Vánoce.

V rámci oslav pořádaných městem jsme poté, co náš pan arciděkan požehnal vánoční strom a ten se rozžárlil světlem tisíců svíc, zahráli ústečanuům minipředstavení. Hudba, čtyři krátké povídky na téma my a Vánoce. Dvacet mladých účinkujících v kostýmech všech možných národností, čtyři pochodně jako symbol svíc na adventním věnci a na závěr a počátek Marie, Josef a malý Ježíšek, kterým se všichni poklonili. Bylo to krátké, milé a jak jsem viděl na některých tvářích, tak i dojemné.

Pro velký úspěch je možno shlédnout toto představení 16.12. v 16.00 coby slavnostní zahájení výstavy betlému v kostele Nanebevzetí Panny Marie (se šikmou věží).

Váš svatý Josef alias Petr Hudeček

Knihkupectví U sv. Antonína v Liberci otevřeno!

Nové liberecké knihkupectví bylo otevřeno 28. listopadu v „domečku“ vedle arciděkanství v Kostelní ulici 9/7. To, že stojí právě vedle sídla duchovní správy, není náhoda. Jeho název zní Karmelitánské knihkupectví a z toho jasně plyne, jaký druh knih v něm převažuje. Vedoucí prodejny Mgr. Báru Staňkovou jsme poprosili, aby vám prodejnu trochu představila.

Bára Staňková: Dnes bylo otevřeno pouze přízemí prodejny. První patro a galerie se připravují k otevření v půlce prosince. V přízemí se budou nacházet především novinky a pak beletrie, dětská literatura a literatura pedagogická a psychologická. Mešní víno najdete v přízemí, ale svíce a ostatní devocionálie, stejně jako teologická literatura budou v prvním patře. Tam bude i literatura historická, filosofická. V prvním patře bude také místo, kde se dá v klidu posejít a prohlédnout si publikaci, o kterou má čtenář zájem, a kde si může zakoupit studené i teplé nápoje. Z prvního patra může zákazník jít ještě výš do druhého patra na galerii, kde se budou konat různé výstavy. Ráda dám prostor např. začínajícím mladým umělcům.

Připravujete také nějaké zajímavé besedy s autory?

B.: Samozřejmě. Už 14. prosince uvítáme u nás herce Radovana Lukavského,

kteří přijede se svou vnučkou Klárou Lukavskou. Budou podepisovat druhé, přepracované vydání své knihy „Rozhovory s dědečkem“, kterou vydalo právě Karmelitánské nakladatelství.

Chtěl bych se zeptat ještě na to, z kolika nakladatelství budou vaše knihy?

B.: Přesný počet nevím, ale v prodeji budou knihy např. z nakladatelství Academia, Prostor, Portál, Gloria, Křesťanství, Cesta, Samuel, Vyšehrad, Česká biblická společnost, Matice cyrilometodějská, Librex, Libri, Nové Město, Argo, Odeon, ...

Co když zákazník bude chtít nějakou knížku, kterou nemáte?

B.: Vynasnažíme se žádného zákazníka neodmítnout. Nebudeme-li mít knížku přímo v knihkupectví, využijeme nejprve naši karmelitánskou distribuci a nebude-li ji mít ani ta, obrátíme se na distributory a nakladatele jiné.

V Liberci je velká konkurence. Váš ředitel P. Jan Fatka oné památné neděle, kdy poprvé do Liberce přijel, prošel brzy ráno městem a napočítal osm knihkupectví jen v centru. Jedno od té doby ubylo a vy jste přibylí.

B.: Uvědomujeme si velkou konkurenci, ve které musíme obstát. Ale současně se na každého zákazníka těšíme. Slibujeme, že nikdo od nás neodejde s nepořízenou.

Otevřeno PO – PÁ 9.00 – 18.00, SO 9.00 – 12.00, NE 9.00 – 12.00. Adresa Kostelní 9/7, Liberec, tel.: 485 104 064, e-mail: liberec@kna.cz, www.ikarmel.cz

Ptal se bratr Felix OFM, foto Zdeněk Glaser. Zkráceno a upraveno z časopisu Obrázek libereckých farností

Cesta k vnitřnímu uzdravení

...bylo téma podzimního „Víkendu pro chlapy ze severu“, který se konal v závěru října. Naším průvodcem na této duchovní cestě byl bibliista P. Jaroslav Brož z Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. V Litoměřicích se sešla třicetičlenná skupina odhodlaných mužů, kteří se rozhodli uzavřít skryté trhliny v hradbách své duše a zahájit léčbu starých ran. Stranou jsme ponechali přirozené lidské prostředky, které nám poskytuje medicína, psychologie a lékařské diagnostika a zabývali jsme se pouze prostředky víry, které jsou zvláště účinné právě tam, kde síly medicíny končí.

Dnešní společnost je motivována spíše vnějšími věcmi, jako je úspěch, peníze, sexualita a moc. Lidé ztratili smysl pro duchovno, modlitbu a ani věřící lidé si často neuvědomují potřebu uzdravení z našich vnitřních zranění, které jsme na cestě životem utržili a brání nám ve svobodném životě. Bývalý teologický konvikt jsme proto změnili v naši chlapeckou základnu, kde jsme čerpali zkušenosti, jak se účinně postavit zlu,

kteří si nenápadně zbudovalo v našem srdci maskovaný úkryt.

Večerní posvátnou atmosféru chlapecké otevřenosti provázela ochutnávka

vín a po celodenním duchovním programu se stala vítanou příležitostí si navzájem od srdce k srdci popovídat. Jediným, kdo nemohl z této atmosféry ochutnat, byl duchovní naší výpravy P. Jaroslav, který byl k dispozici všem zájemcům až do pozdních nočních hodin.

Neděli jsme začali společnou bohoslužbou. Jeden hledající muž se vyjádřil o nedělní chlapecké liturgii těmito slovy: „Druhý den mše byla super. Tolik energie a jednoty, co tam bylo – i Temelín by měl problém. V neděli po obědě jsem musel na vzduch, protože jsem si připadal jako vězeň propuštěný na svobodu, který cítí vůni větru, vnímá teplo slunce a krásu přírody. Brána vězení se konečně otevřela a já uviděl kolem sebe úplně jiný svět.“

Scházíme se již několik let a naše společenství je neustále rozšiřováno a obohacováno novými muži, kteří nejsou mnohdy ani z našich severních končin, ani z žádné církve. Mám velikou radost z každého dalšího účastníka, který mezi nás přijede. Je pozoruhodné, že za ta léta se nenašel ani jeden, který by své účasti litoval.

*Za Chlapy ze severu
František Růžička, Centrum pro rodinu
frantisek.ruzicka@mukrupka.cz*

Farní webové stránky

Dovolujeme si oznámit, že již začaly být přístupné webové stránky děkanství Česká Lípa (jsou ovšem ještě ve „výstavbě“): www.farnostceskalipa.cz

Vystoupení Evy Henychové

19. 12. v 17.00 – Mladá Boleslav, kostel sv. Havla – recitál
www.evahenychova.cz

Duchovní obnova pro dívky od 18 let

Jak chceš prožít poslední den a hodinu v roce 2005? 30. 12. – 1. 1.

Nabízíme duchovní obnovu pro dívky od 18 let, oslavu Silvestra (trochu jinak) a na poslední hodinu roku mši svatou.

Téma: Kudy mám jít? Kým se mám stát? s P. Angelem Scaranem a se S. M. Vincentou Kořínkovou, boromejkou. Kde? V klášteře sester boromejek na Malé Straně, Šporkova 12. Příjezd: v pátek 30. 12. 2005 odpoledne. Ukončení: v neděli 1. 1. 2006 po obědě. S sebou: spacák, Bibli, růženec, breviář (kdo má). Cena: dobrovolná. Kontakt a přihlášení (prosím co nejdříve) na adresu: S.M. Vincenta Kořínková, Šporkova 12, Praha 1, 118 00 vincenta@boromejky.cz nebo mobil: 723 477 525

Ať chválí jeho jméno tancem

13. 1. (17.30) – 15. 1. (14.00)

Víkendové setkání pro mladé lidi od 18 do 35 let. Pozvání vstoupit do identity Božích dětí skrze tanec jako modlitbu. Součástí jsou kromě biblických tanců i přednášky, liturgie a adorace. (Vzít si s sebou vhodnou obuv.)

Přihlášky: Komunita Blahoslavenství Dolany (viz rámeček dole)

Kurs pro hlavní vedoucí táborů

10. – 12. 2. Asociace křesťanských sdružení mládeže (AKSM) spolu se Sekcí pro mládež ČBK organizuje KURS PRO HLAVNÍ VEDOUcí TÁBORŮ či jiných prázdninových pobytů pro děti (AKSM je držitelem akreditace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro pořádání tohoto školení).

Kurs se koná 10. – 12. února 2006 v Praze 4-Kunraticích na faře (ADCM), začátek je v pátek v 19 hodin, ukončení v neděli v 16.30. Cena 300 Kč zahrnuje ubytování, stravování a studijní materiály (část dotována MŠMT). Náplní kursu jsou právní předpisy při práci s dětmi, včetně hygienických předpisů, základy první pomoci, bezpečnostní pravidla činnosti s dětmi a mládeží, táborové hospodaření a organizační příprava tábora. Kurs je zakončen testem; účastníci dostanou osvědčení s platností 5 let.

Přihlášky: do 23. ledna (nebo do naplnění kapacity kursu) na adresu: Sekce pro mládež ČBK, ing. Marie Světničková, Thákurova 3, 160 00 Praha 6-Dejvice nebo svetnickova@cirkev.cz. Přihlášeným budou zaslány podrobné informace a studijní materiály.

Duchovní cvičení pro muže

16. 2. (17.30) – 19. 2. (14.00) „SYNU, VŠE, CO MÁM, JE TVÉ.“

Duchovní cvičení pro muže. Najít svoji identitu v Kristu pod pohledem Otce a v NĚm jít cestou k zralosti muže. Součástí duchovních cvičení jsou přednášky, společná liturgie, adorace, modlitební večery, sdílení, možnost práce.

Přihlášky: Komunita Blahoslavenství Dolany (viz rámeček dole)

Duchovní cvičení pro všechny

22. 3. (17.30) – 26. 3. (14.00) „EUCHARISTIE – PRAMEN ŽIVOTA!“

Pozvání žít z daru Eucharistie – z moci Kristovy smrti a vzkříšení a budovat tělo církve. Součástí setkání jsou přednášky, společná liturgie, adorace, modlitební večery a možnost duchovních rozhovorů.

Přihlášky: Komunita Blahoslavenství Dolany (viz rámeček dole)

18. 5. (17.30) – 21. 5. (14.00) „TVÉ TĚLO JE CHRÁMEM DUCHA SVATÉHO“

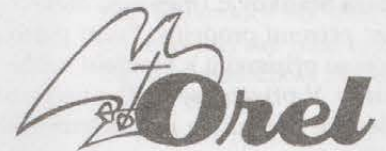
Pozvání objevit sama sebe jako chrám živého Boha, skrze modlitbu tancem. Součástí jsou kromě biblických tanců i přednášky, liturgie a adorace. Přihlášky: Komunita Blahoslavenství Dolany (viz rámeček dole)

7. 6. (17.30) – 11. 6. (14.00) „DOSTANETE SÍLU DUCHA SVATÉHO A BUDETE MÝMI SVĚDKY.“ Pozvání nechat se obnovit Duchem svatým a žít pro církev. Součástí setkání jsou přednášky, společná liturgie, adorace, modlitební večery a možnost duchovních rozhovorů.

Diecézní katechetické centrum vás srdečně zve na přednášky:

Sobota 7. 1. 2006 dopoledne – P. Volesský: Bibliatika (úvod do života Nového Zákona), odpoledne – P. Marek Vilém Štěpán Opraem: Mariologie

Přednášky se uskuteční v Diecézním domě kardinála Trochty od 9. 30 hod.

Šachy – 27. 12. a 28. 12.

OREL ZVE VŠECHNY ZÁJEMCE (i nečleny Orla) k účasti na Vánočním šachovém turnaji 27. 12. 2005 a Dětském vánočním šachovém turnaji 28. 12. 2005 pro děti do 15 let. Oba turnaje v orlovně v Jiráskově ulici 126 v Turnově (šikmo pod kostelem sv. Mikuláše) od 9 hodin, přihlášky dopředu netřeba. Kontakt: Orel jednota Turnov: Jan Mrázek st., Kosmonautů 1326, 511 01 Turnov; mobil 737 467 434 (Justina Mrázková).

Stolní tenis – 18. 2.

OREL ZVE VŠECHNY ZÁJEMCE (I ty, kdo se stolnímu tenisu nevěnují soustavně, ale rádi si někdy přijdou zasoutěžit, i když nevyhrají; hrát se bude tak, že si dost si zahrají všichni) k účasti na Turnaji Orla župy sv. Zdislavy ve stolním tenise v Lomnici nad Popelkou 18. 2. 2006 od 12 hodin v orlovně. (To je nedaleko od náměstí a autobusového nádraží a zimního stadionu.) Startovné 55–150 Kč na osobu dle věku a včasnosti přihlášení se a platby – nejlépe do 31. 1. 2006 (je v tom i občerstvení). Proposice s formulářem přihlášky: Orel župa sv. Zdislavy: Mgr. Vít Jůza, Loukov 1, 513 01 p. Semily, tel. 481 685 237, mobil 732 943 265, e-mail: orel.zupa.sv.zdislavy@quick.cz, <http://web.quick.cz/orel.zupa.sv.zdislavy>.

Šachy – 18. 3.

OREL ZVE VŠECHNY ZÁJEMCE (I ty, kdo se šachům nevěnují soustavně, ale rádi si někdy přijdou zasoutěžit, i když nevyhrají; hrát se bude tak že si dost si zahrají všichni.) k účasti na Jarním šachovém turnaji 18. 3. 2006 od 9.00 v orlovně Jiráskova 126, Turnov (šikmo pod kostelem sv. Mikuláše) od 9 hodin.

Pořádá Orel jednota Turnov, přihlášky a informace: Tomáš Brouček tel. 608 100 076, 604 574 524 nebo 481 320 089 nebo e-mail: brouk2022@post.cz.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA v roce 2006

Termín koledování Tříkrálové sbírky 2006

Koledování má probíhat dle místních zvyklostí v období slavnosti Tří králů. Doporučujeme termín od 2. 1. 2006 do 8. 1. 2006, 9.-11. ledna budou následně do všech poštovních schránek domácností v ČR distribuovány Tříkrálové složenky s poděkováním a textem: ...možná jste nepotkali naše koledníky a chtěli byste přispět.

Setkání asistentů Tříkrálové sbírky

7. listopadu 2005 proběhlo na DCH Litoměřice setkání asistentů Tříkrálové sbírky. Na program byly nové organizační pokyny s formuláři a jejich změny oproti loňskému roku.

Obecným záměrem pro Tříkrálovou sbírku 2006 je pomoc rodinám a lidem v nouzi u nás i v zahraničí a podpora charitního díla. S vlastním záměrem lze koledovat pouze v případě, byl-li před zahájením sbírky schválen tříkrálovou komisí.

Každý asistent obdržel Organizační pokyny pro organizátory skupinek TS 2006. Všichni vedoucí skupinek pohybující se v litoměřické diecézi musí být nahlášeni u diecézního koordinátora. Jak postupovat při změnách vedoucích skupinek najdete v Organizačních pokynech.

Věnujte velký důraz přípravě koledníků. Výsledkem by mohlo být jejich hlubší pochopení smyslu koledování a pomoci potřebným. Měli by také mít také dostatek informací o využití prostředků z TKS a o projektech, které budou podpořené z výtežku TKS. V případě jakýchkoliv dotazů nebo nejasností neváhejte kontaktovat Diecézního koordinátora TKS na tel. čísle 416 731 452 nebo 603 175 785, info o TKS: www.dchltm.cz

Martina Hrabáčová, e-mail: dchltm@dchltm.cz, Diecézní koordinátor TS

Seznamovací pobyt

Seznamka Noemi pořádá v týdnu od 11. do 18. března 2006 v Rokytnici nad Jizerou seznamovací pobyt pro nezadané křesťany ve věku od 18 do 50 let.

V programu bude lyžování na běžkách a na sjezdovkách. Večer budeme podle zájmu např. hrát hry, můžeme posedět s kytarou, bude čas na společné chvály a modlitby, apod. Pobytu se mohou zúčastnit i ti, kdo nelyžují (mohou strávit čas podle svého, například procházkami, výlety).

Cíle pobytu:

- sport, odpočinek
- poznat nové lidi, najít nové přátele
- možnost seznámení

Mohou se zúčastnit ti, kteří hledají životního partnera, stejně tak ti, kdo se zatím seznamovat nechtějí a rádi by strávili týden mezi věřícími lidmi.

Ubytování je zajištěno v hotelu Krakonoš ve dvou až čtyřlůžkových pokojích. Téměř všechny pokoje mají vlastní příslušenství (koupelna, WC).

Cena za pobyt pro 1 osobu je 3300 Kč. V ceně je ubytování a strava - polopenze. Stravování začíná večer v sobotu 11. 3. a končí snídaní v sobotu 18. 3.

Pro bližší informace si můžete zavolat nebo napsat do Noemi, Na Mušce 1124, 534 01 Holice, tel.: 777 222 877, e-mail: info@noemi-seznamka.cz

Římskokatolická farnost – arciděkanství Ústí nad Labem pořádá v kostele Nanebevzetí Panny Marie

19. VÝSTAVU BETLÉMŮ

Výstava bude otevřena od 16. prosince 2005 do 2. ledna 2006 denně 9-17 hod., neděle a svátky 13-17 hod.

Dovolujeme si Vás pozvat na slavnostní zahájení, které se koná

v pátek 16. prosince 2005 v 16 hodin.

při kterém zazpívají CVRČCI - Ústecký dětský pěvecký sbor pod vedením dr. Kobrlové a vystoupí děti a mládež farnosti s adventní hrou.

Na zakončení výstavy v pondělí 4. ledna 2006 v 16 hodin vystoupí

Ústecký pěvecký sbor pod vedením dr. Ivana Brožka

Srdčně Vás zveme jménem našich farností.
P. Miroslav Šimáček, arciděkan

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

**v klášteře
sester premonstrátek
v Doksanech
ve dnech
27. 12. - 29. 12. 2005**

Je to příležitost pro věřící svobodné dívky a mladé ženy od 18 let, které cítí povolání ke kontemplativnímu životu a chtěly by se seznámit s naším společenstvím.

V případě zájmu o toto setkání prosíme o laskavé nahlášení předem, nejpozději do 22. 12.

Adresa: Klášter sester premonstrátek, 411 82 Doksany 1, tel.: 416 861 197, e-mail: sorores.opraem@cbox.cz. Krátké informace na: <http://klasterpremonstratek-doksany.wz.cz>

V případě, že máte zájem o setkání, ale nehodí se Vám nabízený termín, můžeme se domluvit individuálně.

Na setkání s Vámi se těší s. Alberta a spolusestry

Římskokatolická farnost Tisá
a Obecní úřad v Tisé
si Vás dovoluji pozvat
na provedení díla

Jakub J. Ryba Česká mše vánoční „Hej mistře“

pro sóla, sbor, varhany a orchestr
které zazní při mši svaté
**25. prosince 2005
v 16 hod.**

v kostele sv. Anny v Tisé
Účinkují:
Čeští symfoničtí sólisté
dirigent: Miloš Bok

97,9 FM (Ještěd)
Program v Katolickém
týdeníku
nebo na adrese
redakce@proglas.cz.

Proglas je možné v litoměřické diecézi naladit na frekvenci 97,9 FM z Ještědu. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší vlasti, naladit prostřednictvím Internetu nebo skrze satelit. Jestliže máte zájem dostávat podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

Naděje chodí po špičkách – tak se jmenuje kniha vozíčkáře Ivana Jergla s povídkami o postižených lidech. Tohoto muže uvítáme v pořadu Do života v pondělí 12. prosince a budeme se ho ptát na naději v životech, které se zdají na první pohled černé a beznadějně. Začátek je v 16 hodin.

Angažovanost mladých ve státní správě – takový je titulok pořadu z cyklu Osobnost kraje, který uvedeme v úterý 13. prosince. Hostem Maríny Koscelníkové bude Marie Gottfriedová z Trmic. Poslouchejte od desáté večerní.

Program Slezské církve evangelické a. v. nabízí Proglas v pondělí 19. prosince v deset večer. V tématu Adventní poselství v mém životě čekejte osobní svědectví o tom, jak kdo očekává druhý příchod Ježíše Krista.

O Maltézské pomoci v královéhradecké diecézi referuje relace studia Vojtěch ve středu 21. prosince od 22. hodiny. Pořad z cyklu Živý kraj připravuje Petr Polehla.

Ve čtvrtek 22. prosince nabídne Příběh z kraje adventní rozhovor s vedoucím oddělení humanitární a rozvojové pomoci České katolické charity, ing. Vojtěchem Rálkem. Naladte si Proglas ve 22 hodin.

V čase těsně předvánočním, v pátek 23. prosince v 16 hodin, nabízíme program s titulkem Tsunami a charita. V relaci Všimli jsme si se rok po ničivé katastrofě vypravíme na Srí Lanku, abychom zjistili, nakolik účinná byla poskytnutá pomoc.

Vánoční vysílání Radia Proglas tentokrát ponese motto Dotek nebe. V naší době, kdy se zdá, že ze všech stran útočí špína, zlo a nebezpečí, chce stanice posluchače ubezpečit, že lze nahmatat také ryzost a dobro. Tradičně budou moci příznivci Proglasu ve svátečních dnech naladit duchovní hudbu, zúčastnit se modliteb a zaposlouchat se do vánoční četby (např. do povídek Josefa Suchého a Bruna Ferrera). Po východu první hvězdy na Štědrý den začne moderátor spolu s posluchači rozbalovat první „dárky“ – drobná rozhlasová překvapení v podobě slova i hudby; balíčky veselejšího ražení budou připraveny na poslední den v roce.

Redakční kolektiv z ohlasů ví, že program Proglasu ve dnech na přelomu roku sleduje množství osamělých i opuštěných lidí, chce jim tedy vyjít vstříc také autentickou společností moderátorů a možností telefonických vzkazů v nocích z 24. na 25. prosince a z 31. prosince na 1. leden.

Ve vánočním čase nezapomeneme ani na děti – připravena je pohádka Leny Freyové, zaposloucháme se do příběhu Ivana Renče Ušatý osel, nebeský posel a určitě se dostane i na další zajímavá vyprávění.

Nahlížení, měsíčník Ondřeje Krajtla, zve v pondělí 26. prosince v deset večer k setkání s PhDr. Jaromírem Volkem z Fakulty sociálních studií MU. Společně budou přemýšlet o tom, jak média (de)formují náš pohled na realitu a svět kolem nás především o mediální prezentaci svátků, vztahů a institucí.

Pomůže růst Jandákovy popularity památkám?

K lidské existenci patří, že člověk se musí stále s někým srovnávat, a tak existují různé žebříčky popularity, soutěže a hitparády. Jednou z takových soutěží je i výzkum oblíbenosti našich politiků.

Výzkum oblíbenosti politiků uveřejněný v listopadu vynesl překvapivě ministra kultury Vítězslava Jandáka na první místo. Ředitel agentury STEM Jan Hartl často připomíná, že tento průzkum není hodnocením úspěchů politika, ale spíše hodnocením oblíbenosti a schopnosti mediálně vystupovat. Tento úspěch může být osobním vítězstvím pro pana ministra a může být také šancí pro svět kultury a péči o památky.

Při hodnocení prvních 100 dnů vlády byla řada pozitivních hodnocení včetně výpovědí představitelů církví a jediným kritickým hlasem byly LN, které jej kritizovaly za nadržování zlínskému filmovému festivalu.

Ministr Jandák v těch několika měsících, které zbývají do voleb, základy na ministerstvu kultury nezařídí ani zásadně neovlivní státní rozpočet. Umí ale přesvědčit veřejnost, že má dobrou vůli, a to se počítá. Media také přinesla zprávy o jeho snaze zlepšovat vztahy ministerstva s církvemi. Ukázala se i zpráva

o možné výměně p. Řepové, která bývá vnímána jako člověk nepřející církvím. Kurs změny k lepšímu uznání místa církvi ve společnosti narušuje v současné době novela církevního zákona č. 3/2002 Sb., „o svobodě náboženského vyznání a postavení církvi a náboženských společností“ odhlasovaná v parlamentu 22. listopadu hlasy socialistů a komunistů.

Nový ministr kultury ledacos napověděl i personálním auditem pro své ministerstvo. Ten byl po ministerstvu financí asi jediným ministerským personálním auditem a ve srovnání se sedmnácti miliony zaplacenými ministerstvem financí poradenské společnosti Deloitte&Touch podstatně lacinější. Jak bude efektivní, ukáže čas. Výsledky auditu za 300 tis. Kč ukázaly, že ministerstvo pracuje na 70 procent, někteří úředníci dokonce na méně než na 50 procent. Také se ukázal nedostatek komunikace mezi odbory. Nedostatky budou řešeny některými změnami kompetencí a školeními v potřebné oblasti (team-building), což je logické a každý dobrý hospodář by udělal něco podobného. Výsledek inventury ministr komentoval, že nebude stínání hlav a že bude spíš svěží víchř nebo větřík.

Josef Hurt

Ruiny kostela v Hrušovanech, jedna z výzev pro ministra Jandáka.
foto Antonín Forbelský

Advent a vánoce podle Matouše

Krásné období adventní přípravy a následné slavení svátků narození Božího Syna můžeme prožívat různým způsobem. Od obnovování starých křesťanských tradic a zvyků, přes častější slavení liturgie až k hlubšímu duchovnímu ztišení a vnitřnímu úsilí napojit se intenzivněji a živěji na rozjímání biblických textů, které nás tímto jedinečným obdobím provázejí. Prožít alespoň trochu to, co prožívali lidé, kterých se události kolem očekávání a příchodu Mesiáše bezprostředně týkaly, to může být též smyslem biblického rozjímání.

Pokusme se v následujících úvahách zaměřit na evangelium podle Matouše, které nám zprostředkovává několik důležitých příběhů, odehrávajících se kolem Ježíšova narození.

O čem nám Matouš na začátku svého evangelia vypráví? Hovoří o podrobném rodokmenu Ježíše Krista, o okolnostech jeho narození, o mudrcích, kteří

ložení co největšího počtu předků, kteří sahalí až k některé klíčové postavě dávnověku, která byla ponořena do zvláštní a přitom všeobecně platné zkušenosti s Bohem, to bylo ambicí všech důležitých postav biblického poselství.

Doložit nepřerušovaný rodokmen ke králi Davidovi, k Mojžíšovi či Áronovi, k Abrahámovi, k Noemu, či dokonce až k Adamovi, znamenalo legitimovat svou duchovní autoritu uprostřed Božího lidu, který není společenstvím, které jako by „spadlo z nebe“, ale má bohaté předcházející dějiny a zkušenosti, které se stávají duchovním majetkem všech potomků v budoucnosti, kteří mohou na tomto stále se rozrůstajícím bohatství zkušenosti života s Bohem stále více a živěji rozvíjet své nové setkávání s Hospodinem. Bez těchto výrazných zkušeností jednotlivců by bylo těžko myslitelné rozvíjení duchovních zkušeností setkání s Bohem stále většího počtu lidí v Božím lidu.

Rodokmen v tomto smyslu znamená živou duchovní účast na těch událostech Božího působení v dějinách, které se ve své konkrétní vnější podobě už nemohly zopakovat. A tak rodokmen nikdy neznamenal prázdné a nudné vyjmenovávání nesrozumitelných jmen, ale spíše jakousi zkratku pro vyjmenování událostí Božích zásahů do dějin člověka, které ožívaly v životech vzdálených potomků právě díky pokrevnímu příbuzenství potomka. Duchovní zkušenosti předka se stávají alespoň částečně duchovní zkušeností poučeného potomka, pokud se cítí příbuzensky spřízněn s postavou svého „praotce“.

Matouš však nezůstává

pouze u této myšlenky, když nám do podrobnosti vyjmenovává pokrevní předky Ježíšovy. Jeho vylíčení rodokmenu Mesiáše je předem pečlivě promyšleno. Evangelista nejdříve jmenuje dva hlavní otce Ježíše Krista, kteří zároveň zastupují nejvýraznější předobrazy Mesiáše. Jsou jimi David a Abrahám. David jako král Izraele, kterému je díky jeho věrnosti a poslušnosti Bohu zaslíben v potomcích věčný trůn vlády uprostřed Božího lidu, a Abrahám jako nepředstížitelně pokorný a poslušný poutník oddané a obětavé víry v Hospodina.

Pak Matouš dělí celý Ježíšův dlouhý rodokmen na tři etapy po 14 členech. První etapa sahá od Abraháma k Davidovi, druhá od krále Davida k babylónskému zajetí a třetí od babylónského zajetí ke Kristu samotnému. Symbolika čísel 3 a 14 není zcela jednoznačná. „Tři“ zde pravděpodobně znamená zahrnutí celého stvoření do Mesiášovy spásy (nebe – země – podsvětí) a 14 je asi zamýšlen jako násobek sedmi – čísla plnosti (počet dní v týdnu, počet planet – hlavních „hvězd“ ve starověku, součet 3+4 /nebeského a pozemského čísla/), někteří však v tomto čísle (14) vidí číselnou hodnotu jména krále Davida. V hebrejštině má každé písmeno zároveň číselnou hodnotu: D (4) + V (6) + D (4) = 14 (hebrejšтина nepíše samohlásky)

Abrahám

Prvním člověkem, který je v Matoušově rodokmenu jmenován, je Abrahám. Proč evangelista začíná právě jím? Proč nezačíná podobně jako Lukáš Adamem, aby zahrnul do dosahu spásy a smíření s Bohem celé lidstvo poznamenané hříchem prvního člověka? Vysvětlení by jistě bylo více, ale snad se dá zdůraznit jedno nejvýraznější.

CARAVAGGIO: Obětování Izáka
1601-02, olej na plátně, Galleria degli Uffizi, Florencie

ANTONIAZZO ROMANO: Narození Páně se sv. Vavřincem a Ondřejem, 1480–85, tempera na dřevě, Galleria Nazionale d'Arte Antica, Řím

se z dalekého východu vydávají na cestu, aby se poklonili nově narozenému králi, o jeruzalémském králi Herodovi, který reaguje na zprávu, že se narodil židovský král, lstí a žárlivým násilím a nakonec o Janu Křtiteli, který předchází veřejné Ježíšovo vystoupení, tedy faktický příchod Mesiáše. Nemůžeme zde probrat všechny tyto na duchovní myšlenky tolik bohaté příběhy, na to zdaleka nestačí jediný článek. Zastavme se však pozorněji u prvního, zdánlivě nezáživného odstavce Matoušova líčení příchodu Ježíše Krista na tuto zemi – u Ježíšova rodokmenu.

Rodokmen Ježíše Krista

Matouš začíná vyprávění o Ježíšově narození obsáhlým rodokmenem. Rodokmeny byly pro bibli vždy důležité, především v případech důkazů o oprávněnosti zvláštní autority biblických postav. Do-

Matouš stále znovu podotýká, že Ježíšovým příchodem na svět se naplňují slova svatých Písem. Jaké Boží slovo Abrahámovi se v Ježíšově příchodu nejvíce naplňuje? Snad můžeme říci, že následující: „Ve tvém potomstvu (možno též přeložit „potomku“) dojdou požehnání všechny pronárody země, protože jsi uposlechl mého hlasu.“

Tato slova sděluje Hospodin Abrahámovi poté, co je praotec víry ochoten v pokorné poslušnosti splnit i ten nejtěžší Boží požadavek, totiž obětování svého jediného syna Izáka, do něj stárnoucí otec vkládá všechny své pozemské i duchovní naděje. Podobně v tomto nehynoucím odkazu svého pozemského předka Ježíš Kristus obětuje s naprostou oddaností svému nebeskému Otci sám sebe a skrze tuto bezvýhradnou obět věrnosti a lásky získává požehnání pro všechny lidi ze všech národů, kteří se vírou k němu připojují.

Toto požehnání se především projevuje darem života zachráněného před smrtí (paralela se záchranou života Izáka). Přicházející Mesiáš skrze obět bezvýhradné poslušnosti k nebeskému Otci vydobude všem národům bohaté požehnání v podobě daru věčného života.

David

Král, který se stal vzorem (i když stále ještě hříšným) a předobrazem pro budoucího Mesiáše, se rozhoduje k tomu, že vybuduje Hospodinu v Jeruzalémě chrám. Bůh mu však odpovídá skrze proroka odmítavě – prolil ve svém válečnickém životě mnoho krve, není tedy možné, aby krví potřísněné ruce stavěly chrám Bohu milosrdnému a vše své stvoření milujícímu. „Až se naplní tvé dny a ty ulehneš ke svým otcům, dám po tobě povstat tvému potomku, který vzejde z tvého lůna a upevní jeho království. Ten vybuduje dům pro mé jméno a já upevní jeho královský trůn na věky. Já mu budu otcem a on mi bude synem.“ Toto slavné proroctví se stalo jedním z nejdůležitějších pro budoucího Mesiáše. Bylo nadále rozvíjeno, jeho nejvýznamější aktualizace a zároveň předpověď eschatologického naplnění nalézáme v Izajášově proroctví Achazovi – davidovskému králi – jemuž jako odpověď na jeho malou důvěru v Boha je zvěstováno: „Znamení (rozuměj: Boží záchrany) ti dá samotný Hospodin: Hle panna počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (tj. S námi Bůh).“

Slovo je vyřčeno v situaci nejvyššího ohrožení, kdy hrozí zničení a zánik národa. Ježíš je Matoušem zvěstován jako král, jemuž je „dána veškerá moc

na nebi i na zemi“, jehož „království nebeské“ je královstvím věčným a jenž je nejen vztahově, ale zcela podstatně Božím Synem a Immanuelem, tedy Bohem, jenž je stále uprostřed svých věrných.

Babylónské zajetí

Doba konce 7. a začátku 6. století před Kristem byla pro Judské království nejtěžším v celých jeho dějinách. Prudce

BERRUGUETE, Pedro: David
přibližně 1500, olej na plátně,
kostel sv. Eulalia, Paredes de Nava

se rozmáhající Babylón pokořoval svou silou vojenskou, kulturní a hospodářskou mnohá království ve svém okolí. Samozřejmě též v nedalekém sousedství ležící Judsko.

Protože jeruzalémský král ani jeho poddaní neuposlechli hořkých předpovědí proroka Jeremijáše a neponížili se v této situaci pod sice pokořující, ale výsledně očišťující a vychovávající Boží ruku, nýbrž neposlušně a pyšně kladou odpor, jsou za svou nevěrnost potrestáni přísným zásahem: Jeruzalém je společně s chrámem – symbolem identity národa – zničen a lid odveden do pokořujícího zajetí.

Po asi 50 letech jsou novou vítěznou říší propuštěni na svobodu. Dominující Peršané je propouštějí zpět do vlasti a zajišťují jim veškeré podmínky pro novou výstavbu chrámu i města. Nicméně tento nový „exodus“ není zdaleka tak slavný a okázalý, jako byl onen v Mojžíšově době při vysvobození z egyptské-

ho otroctví. Do země a Jeruzaléma se vrací jen zlomek vyhnanců, který nemá dostatek síly k ráznému a velkolepému znovuobsazení země a k budovatelské činnosti, jakou vyžadovala stavba chrámu a městských hradeb.

Avšak právě tento jaksi bezvýznamný, malý a slabý hlouček věrných se paradoxně stává oním Izajášem prorokovaným zaslíbeným „kořenem“ či „pařezem“, z kterého jednou vyraší „výhonek“ Mesiáše. Ježíšův domov Nazaret, s nímž je v očích veřejnosti spontánně spojován, je městem bezvýznamným, malým, bez jakýchkoli možností stát se městem, z něhož by mohl vzejít Mesiáš. Ježíš působí tiše, nenápadně, neokázale, mezi „maličkými“ a potřebnými tohoto světa.

Matouš to opět shrnuje do starozákonního proroctví: „Nebude křičet, nebude hlučet, jeho hlas nebude slyšet na ulicích. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasí...“ Malému hloučku věrných, kteří věrně „vydrží“ jako jeho učedníci, ačkoli silně zakoušejí napětí mezi velkolepostí Ježíšových zaslíbení a „malostí“ přítomných naplnění, s něžným povzbuzením říká: „Neboj se malé stádečko, neboť mému Otci se zalíbilo dát vám nebeské království.“

Ježíšova spása se odehrává uprostřed pátečních hektických příprav na velikonoční svátky, kdy si málokdo všimne, že nastává zásadní zvrat v lidských dějinách – a už vůbec ne za branami Jeruzaléma na popravčí skále, kde umírá zbídačelý ukřižovaný rukou pohanů.

Paralela, která se zde Matoušovi nabízí ve srovnání onoho „malého svatého pokorného zbytku“ věrných navrátilivších se z Babylóna na jedné straně a Ježíšova veřejného vystoupení, spásné smrti a bezvýznamného hloučku zklamanych přátel, kteří osířeli a bezradní přebírají Mesiášovo dílo na straně druhé je zde velice výmluvná. Právě z těchto „maličkových“ počátků vyrůstá díky Boží všemohoucnosti spojenou s lidskou pokornou oddaností všezahrnující Boží záchrana lidstva.

Pokusme se v adventní době ponořit se v rozjímání do rodokmenu Ježíšova, který nám v Matoušově zpracování nabízí zamyšlení nad tím, co vše Kristus ve svém životě a spásném díle ztělesnil, zahrnul a naplnil, aniž by popřel či obešel předcházející dějiny Boží spásy mezi lidmi. I přemýšlení o minulých dějinách našeho života, stejně tak jako o životech našich předků, by nás mělo vést k hlubšímu pochopení smyslu naší osobní pouti víry za Kristem.